

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIO PLĖTROS BANKO ĮSTATYMO NR. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9,
13, 15 STRAIPSNIŲ IR II SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti efektyvų investavimą srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, ir skatinti finansiškai gyvybingas investicijas.

2. Šis įstatymas reglamentuoja Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko (toliau – NPB) paskyrimą, veiklą, valdymą, finansavimą ir priežiūrą bei atsakomybę už veiklos reikalavimų pažeidimus. Šis įstatymas nustato nacionalinio plėtros banko (toliau – NPB) statusą, valdymą, veiklą, priežiūrą ir atsakomybę už veiklos reikalavimų pažeidimus.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Skatinamoji finansinė priemonė – valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos, tarptautinių finansų institucijų ir (ar) kitomis lėšomis įgyvendinama paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų arba kita finansinė priemonė, kuriai finansuoti ir (ar) įgyvendinti skirtos lėšos (ar jų dalis) grįžta ir pakartotinai naudojamos tiems patiems šios priemonės kūrimo metu nustatytiems tikslams pasiekti arba skatinamojo finansavimo veiklai kitose valstybės veiklos srityse vykdyti.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Skatinamojo finansavimo veikla – finansinių paslaugų teikimas valstybės veiklos srityse, kurių kuriose būtina skatinti plėtrą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu būtina skatinti, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nacionaliniam plėtros bankui NPB netaikomas Lietuvos Respublikos bankų įstatymas.“

4 straipsnis. II skyriaus pakeitimas

Pakeisti II skyrių ir jį išdėstyti taip:

„II SKYRIUS

**PAVEDIMAS VYKDYTI NPB SKATINAMOJO FINANSAVIMO VEIKLĄ IR
PAVEDIMO PANAIKINIMAS**

4 straipsnis. Pavedimas vykdyti NPB skatinamojo finansavimo veiklą ir pavedimo panaikinimas

1. Finansų įstaigai vykdyti NPB skatinamojo finansavimo veiklą, kuri apima skatinamojo finansavimo veiklą, Vyriausybės įgaliotos institucijos Lietuvos Respublikos

finansų ministerijos teikimu paveda **Lietuvos Respublikos** Vyriausybė (toliau – pavedimas vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą).

2. Paveisti vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą galima finansų įstaigai, kuri atitinka šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje ir V skyriuje nustatytus reikalavimus. NPB skatinamojo finansavimo ~~veikla vykdoma~~ **veiklą vykdo** atlikus šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytą vertinimą ir finansų įstaigos veiklos srityse, nustatytoje Vyriausybės sprendimu.

3. **Pavedimą vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą gavusi Finansų finansų** įstaiga, kuriai pavesta vykdyti **NPB** šią veiklą, gali ją pradėti tik tada, kai priežiūros institucija įrašo ją į NPB sąrašą šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka. NPB licencinių finansinių paslaugų teikimu turi teisę verstis tik gavęs atitinkamą licenciją.

4. Vyriausybė ~~savo įgaliotos institucijos~~ **Finansų ministerijos** teikimu panaikina pavedimą vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą, jeigu:

1) atlikus šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytą vertinimą **ar jo peržiūrą** nustatoma, kad visose **valstybės veiklos** srityse, kuriose NPB vykde skatinamojo finansavimo veiklą, finansavimas rinkos sąlygomis pakankamas ir (ar) optimalus;

2) **finansų įstaiga NPB nevykdo skatinamojo finansavimo veiklos per vienus metus nuo pavedimo vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą davimo dienos nepradėjo vykdyti šios veiklos;**

3) priežiūros institucija NPB išbraukia iš NPB sąrašo šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka;

4) yra priimtas sprendimas reorganizuoti ar likviduoti NPB;

5) NPB ~~neatitinka~~ **nebeatitinka** šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies ir V skyriaus reikalavimų;

6) NPB ~~Vyriausybės įgaliotai institucijai~~ **Finansų ministerijai** pateikia prašymą panaikinti pavedimą vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą.

5. ~~Vyriausybės įgaliota institucija~~ **Finansų ministerija** apie Vyriausybės sprendimą panaikinti pavedimą vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša priežiūros institucijai, o ši šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais išbraukia NPB iš NPB sąrašo.

6. Panaikinus pavedimą vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą, esamų sutartinių ar kitų įsipareigojimų, susijusių su skatinamojo finansavimo veikla, vykdymas perleidžiamas kitam šio įstatymo reikalavimus atitinkančiam NPB.“

5 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. NPB tikslai yra ~~vykdyti~~ **vykdant** skatinamojo finansavimo veiklą ~~Vyriausybės nustatytoje srityse~~, siekti užtikrinti finansiškai gyvybingas ir efektyvias investicijas ir prisidėti prie valstybės ekonominės, socialinės ir regionų plėtros.“

6 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. NPB funkcijos

1. NPB atlieka šias funkcijas:

1) **veikdamas kaip finansų įstaiga pagal Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymą**, įgyvendina skatinamąsias finansines priemones (~~garantijas, kurios prilyginamos valstybės garantijai, teikia tik tuo atveju, jeigu NPB yra valstybės garantuojama garantijų institucija, kuri suprantama taip, kaip apibrėžiama Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme~~) **tiesiogiai arba per NPB atrinktus finansų tarpininkus** ir (ar) ~~dalyvauja jas įgyvendinant veikdamas kaip fondų fondo valdytojas~~ **valdo fondų fondus**. Kai kartu su skatinamąja finansine priemone teikiama dotacija ir (ar) subsidija, ji **laikoma skatinamosios finansinės priemonės dalimi. Šioms dotacijoms ir (ar) subsidijoms skirta suma negali būti didesnė negu pusė skatinamajai finansinei priemonei skirtų lėšų sumos;**

2) **veikdamas pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą**, teikia dotacijas ir (ar) subsidijas, kuriomis prisidedama prie NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių;

3) ~~dalyvauja investuoja per investavimo platformose platformas~~, kurios suprantamos taip, kaip apibrėžiamos 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) Nr. 2015/1017](#) dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų [\(ES\) Nr. 1291/2013](#) ir [\(ES\) Nr. 1316/2013](#) nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo, (su visais pakeitimais) 2 straipsnio 4 punkte, ir (ar) jas kuria;

4) pritraukia privačių lėšų finansiškai gyvybingiems projektams bei regionų ir (ar) vietos plėtrai;

5) ~~užtikrina finansiškai gyvybingų projektų srautą~~ **atlieka skatinamojo finansavimo veiklos rizikų ir ekonominio pagrįstumo vertinimą;**

6) **vykdo informacijos apie įgyvendinamas skatinamąsias finansines priemones sklaidą ir konsultavimą;**

~~6) 7) dalyvauja rengiant rengia~~ skatinamųjų finansinių priemonių investavimo strategijas ir ~~vykdan~~ **vykdo** investicijų rezultatyvumo bei poveikio stebėseną;

7) **8)** teikia pasiūlymus ir ekspertinę (techninę ir metodinę) pagalbą valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms tvariųjų (žaliųjų) finansų srityje ir dėl būtinų sprendimų siekiant pagerinti investicinę aplinką ir finansavimo prieinamumą projektus įgyvendinantiems subjektams;

~~8) 9)~~ plėtoja tvaraus ženklavimo ekosistemą;

9) **10)** inicijuoja ir teikia siūlymus dėl su tvariaisiais (žaliaisiais) finansais susijusių mokslinių tyrimų, vykdo švietimo ir informavimo veiklas;

~~10) 11)~~ koordinuoja viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą tvariųjų (žaliųjų) finansų srityje;

~~11) 12)~~ garsina Lietuvos vardą tvariųjų (žaliųjų) finansų srityje;

~~12) 13)~~ įgyvendina skatinamąsias finansines priemones, projektus ir programas vystomojo bendradarbiavimo srityje;

~~13) 14)~~ kitas funkcijas, kurios reikalingos šio įstatymo 5 straipsnyje nurodytiems NPB tikslams pasiekti.

2. NPB, siekdamas valdyti riziką, skatinamajai finansinei priemonei įgyvendinti gali steigti NPB ~~patronuojamąją (dukterinę) įmonę, kuri suprantama~~ **patronuojamąsias (dukterines) įmones, kurios suprantamos** taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnyje, kai tai numatyta skatinamosios finansinės priemonės investavimo strategijoje. NPB gali būti ir kitų juridinių asmenų steigėjas ir (ar) dalyvis, gali veikti kaip komandinės ūkinės bendrijos tikrasis narys. ~~ir (ar) veiklai vykdyti pasitelkti finansų tarpininkus.~~

3. NPB, siekdamas užtikrinti tinkamą skatinamųjų finansinių priemonių **įgyvendinimą**, dotacijų ir (ar) subsidijų, kuriomis prisidedama prie NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių, ~~įgyvendinimą teikimą~~, turi teisę gauti iš ~~valstybės registru ir~~ informacinių sistemų, **kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme:**

1) duomenis bei informaciją, kurie reikalingi nurodytų priemonių pareiškėjų, jų atstovų ir dalyvių (toliau – pareiškėjai) tapatybei nustatyti, pareiškėjų finansinei padėčiai ir kreditingumui įvertinti, pareiškėjų atitikčiai nurodytų priemonių įgyvendinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytiems pareiškėjų tinkamumo reikalavimams įvertinti, pareiškėjų NPB pateiktų duomenų teisingumui patikrinti;

2) **duomenis apie pareiškėjų apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas.**

4. NPB gali turėti sąskaitų Lietuvos banke, **taip pat depozitinių sąskaitų kredito įstaigose.**

7 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. ~~NPB skatinamojo~~ **Skatinamojo** finansavimo poreikio vertinimas ~~poreikis~~

1. ~~NPB skatinamojo~~ **Skatinamojo** finansavimo veikla turi būti pagrįsta vertinimu, kuriuo nustatomas finansavimo rinkos sąlygomis nepakankamumas ir (ar) neoptimalumas, apskaičiuojamas investicijų poreikis, (toliau – **skatinamojo finansavimo poreikio vertinimas**). ~~Vertinimas~~ **Skatinamojo finansavimo poreikio vertinimas ir jo peržiūra atliekami** ~~atliekamas~~ Vyriausybės nustatyta tvarka ir atvejais.

2. ~~Atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nurodyto vertinimo rezultatus, NPB srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis pakankamas ir (ar) optimalus, veiklą toliau vykdo tik tiek, kiek tai yra būtina pradėti veiklai užbaigti~~ **Skatinamojo finansavimo poreikio vertinimas neatliekamas, kai yra atliktas išankstinis (*ex ante*) finansinių priemonių vertinimas arba kiti vertinimai, įskaitant tarptautinių organizacijų atliktus vertinimus, kuriuos atliekant nustatytas finansavimo rinkos sąlygomis nepakankamumas ir (ar) neoptimalumas ir apskaičiuotas investicijų poreikis.**

3. Vyriausybės nustatyta tvarka atlikus skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo peržiūrą ir nustatčius, kad finansavimas rinkos sąlygomis yra pakankamas ir (ar) optimalus, NPB veiklą toliau vykdo tik tiek, kiek tai yra būtina pradėti veiklai užbaigti.“

8 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) prašymą įrašyti jį į NPB sąrašą, kuriame nurodoma Vyriausybės nutarimo, kuriuo jam pavesta vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą, data ir numeris;“.

2. Pakeisti 8 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. NPB ne vėliau kaip per 10 darbo dienų privalo informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų ir informacijos, pateiktų pagal šio straipsnio 1 dalį, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja. Priežiūros institucija neprivalo būti informuota apie Vyriausybės nutarimo, kuriuo į NPB sąrašą įrašomai įstaigai pavesta vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą, pakeitimus, išskyrus atvejus, kai pagal šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalies nuostatas pateikiama informacija apie pavedimo vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą panaikinimą.“

9 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatytais pagrindais panaikinamas pavedimas vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą;“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Priežiūros institucija apie priimtą sprendimą NPB išbraukti iš NPB sąrašo nedelsdama, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos, praneša Vyriausybei. Jeigu sprendimas išbraukti NPB iš NPB sąrašo priimamas šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju, Vyriausybė šio įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka panaikina pavedimą vykdyti **NPB skatinamojo finansavimo** veiklą.“

10 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Finansavimo šaltiniai **ir laikinai laisvų lėšų naudojimas**

1. Šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytų NPB funkcijų įgyvendinimas gali būti finansuojamas iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos, tarptautinių finansų institucijų ir (ar) kitų lėšų.

2. NPB, atsižvelgdamas į šio ir kitų įstatymų reikalavimus, turi teisę šiame įstatyme nurodytiems NPB tikslams pasiekti, uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti naudoti ~~nuosavo kapitalo, nuosavas, pasiskolintas, įgyvendinamų valdomų~~ skatinamųjų finansinių priemonių ir valdomų fondų fondų lėšas.

3. NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų laikinai laisvos lėšos finansų ministro nustatyta tvarka investuojamos ir (ar) Vyriausybės nustatyta tvarka naudojamos kitoms NPB įgyvendinamoms skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir (ar) fondų fondams valdyti, užtikrinant lėšų grąžinimą į atitinkamą skatinamosios finansinės priemonės ir (ar) fondų fondo sąskaitą.“

11 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. NPB pelnas naudojamas šiame įstatyme, Akcinių bendrovių įstatyme, Finansų įstaigų įstatyme ir NPB įstatuose numatytiems rezervams sukaupti ir (ar) didinti, NPB veiklai užtikrinti, ~~dividendams Akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka išmokėti. NPB pelnas nenaudojamas dividendams išmokėti.~~“

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. vasario 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2026 m. sausio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas